

1. Dopunite rečenice.

- a) Znakovi za sporazumijevanje dijele se na _____ i _____.
- b) Sustave znakova proučava _____.

2. Što je različito, a što zajedničko podcrtanim jezičnim znakovima?

Sunce se diže na istom mjestu na Šalati, a pod glavom – jedini jastuk gdje se može počiniti: jastuk domaćeg krova, meki topli vanjkuš zagrebački. Kušin dalmatinski.

različito _____ zajedničko _____

3. Objasnite značenje podcrtanim riječima.

Škola je u središtu mjesta. Očekivao je majčin dar. Putnik je stigao.

	škola	majčin	putnik
LEKSIČKO ZNAČENJE			
GRAMATIČKO ZNAČENJE			

4. Zaokružite je li tvrdnja točna (T) ili netočna (N).

- a) Nadređena sastavnica zove se hiperonim. T – N
- b) Kohiponimi su leksemi koji imaju zajednički hiperonim. T – N

5. Odredite vrstu prenesenoga značenja.

- a) Ti si pravo srce. _____
- b) Za tebe će navijati cijela škola. _____
- c) On je pravi mrav. _____
- d) Ustala sam i zapela za nogu stola. _____
- e) Računalo mi je napao virus nove generacije. _____
- f) Pjesnici su čuđenje u svijetu. _____

6. Popunite tablicu:

LEKSEM	SINONIM	ANTONIM
crno		
lijep		
rad		
hodati		
polako		

7. Odredite značenjske odnose među podcrtanim riječima. Napišite ih na praznu crtu:

- a) Rat je istodobno i vlast i bezvlašće. _____
- b) Zastave, barjaci, stjegovi M. Međimorca klasična je dramska predstava. _____

8. Ispišite nepunoznačne riječi .

I dobro znate da za vrijeme pokusa nitko ne smije ulaziti.

9. Zadatak ima dva dijela:

- a) ispišite sinonime iz teksta
b) navedite o kojoj se vrsti sinonima radi prema kriteriju usvojenosti.

Pojave se u daljini svjetla jutarnjeg tramvaja. Ide tehnika, rekao bi maestro. Pa hajde, da vidimo. Ide Sila. Osjeća Melkior kako mu zemlja podrhtava pod nogama od približavanja željezne životinje.

- a) _____
- b) _____

10. Imenujte stilsku figuru u rečenici.

Boris Senker suvremeni je klasik hrvatske književnosti. _____

11. Što su podcrtane riječi?

U tom se ružičnjaku, naime, ne uzgajaju ruže,
nego prisutni članovi odsutne - ruže.

Podcrtane riječi su:

- a) pravi homonimi
b) homofoni
c) homografi

12. Ako je sadržaj jezičnoga znaka složen, radi se o _____.**13. Objasnite razliku između ishodišnoga i osnovnoga značenja riječi.**

14. Poveži pojmove s lijeve strane s primjerima (npr.1.a)

1. binarni antonim	a) visok – nizak
2. stupnjeviti antonim	b) izgubiti – dobiti
3. obratni antonim	c) dječak – djevojčica
4. oksimoron	
-

15. Spojite lijevu i desnu stranu (npr. 1.c).

1. semantika	a) disciplina koja proučava sadržajnu stranu jezičnoga znaka
2. sociolingvistika	b) znanost koja proučava znakove i znakovne sustave
3. etimologija	c) jezična disciplina koja popisuje i tumači riječi kojeg jezika
4. leksikografija	d) znanost koja proučava stil
5. semiologija	e) disciplina koja proučava utjecaj društvenih čimbenika na jezik
	f) disciplina koja proučava podrijetlo riječi
-

16. Napišite kanonski oblik riječima koje nisu u tom obliku.

Danas govorimo o trećem Krležinom dramskom ciklusu.

17. Preoblikujte rečenicu tako da izbjegnute metonimiju.

Za mene će navijati cijela škola.

18. Riječi napisane kosim slovima označi naglascima.

kupiti (sabirati) – *kupiti* (novcem pribaviti)

kraj (prijedlog) – *kraj* (imenica)

19. Homonimne parnjake koji se razlikuju po svojim prozodijskim značajkama zovemo _____ .**20. Ispišite i razvrstajte antonime po podrijetlu.**

Od prvoga pogleda potrese me nada i čeznuće, i tuga i veselje, i potištenost i ushićenje, i sreća i nesreća.

antonimi	prema podrijetlu